

[Transcript] DS Vandaag / Na heisa over pensioenextra's: hoeveel mag een parlements lid verdienen?

Het is 23 maart.

Dit is vandaag de dagelijkse podcast van de standaard.

Ik ben Alexander Lippenveld.

Het osier van de onwettige pensioenbonus voor topantennaren is doorgespeeld naar het Federalparket.

Eerder deze week stort de voormalig kamervoorzitter Herman de Kro het volledige bedrag dat hij onterrecht kreeg terug.

Het is het zoveelste schandaal in een rij dat de anti-politiek voed.

En toch is de kans groot dat het bij verontwaardiging blijft.

Waarom is transparantie over het loombriefje van een politicus zo moeilijk?

Dit is een zwarte dag voor de politiek.

En na deze dag, en ik weet dat een aantal collega's niet graag praten over geld en politiek, maar het is wel een thema.

Dat was Kamerlet Christof-Kalvo van Groen na de heissa over de pensioenbonussen van oudkamervoorzitter Siegfried Bracken en Herman de Kro.

We winkelen ons van onze politieke redactie alweer in schandaal, alweer gedoe rond het loon van politici.

De zelfbediening in de politiek wordt dat dan genoemd.

Dat blijkt toch een onuitroebaar probleem.

Dag Alexander.

In dit geval is het nu een speciale regeling.

Ik zie dat die al 20 jaar bestaat en niemand terug over gevallen was.

Ja, heel goed gedaan.

Vertel nog eens kortwoordig over de politiek.

Het gaat over kamervoorzitters die na hun mandaat met pensioen gaan en tensen hun pensioen, niet alleen hun pensioen krijgen, maar ook nog eens een extraatje, een bijzondere vergoeding bovenop krijgen.

Daar is de juridische zonnezoek naar gebeurd.

Dat was onwettig, omdat niet het juiste orgaan in de kamer, dat heeft goed gekeurd.

En die zijn, en twee.

Daar bestaat ook zoiets als het plafond weinings.

Dat is een absoluut plafond op pensioen dat iemand mag hebben.

En als je die twee bij elkaar telt,

dan zouden die kamervoorzitters meer hebben gekregen dan wettelijk was toegestaan.

Ja, Herman de Kro en Siegfried Bracken voor de duidelijkheid.

Ja, maar Bracken, want het kent wel dat hij boven dat plafond zo uitgekomen zijn, dat is uitgekomen.

Maar Herman de Kro heeft dat bedrag nu wel terug betaald, die 210.000 euro.

Was dat met lange tanden, denk je, of kon hij niet anders?

Hij heeft eerst voorgesteld om het aan een goed doel te schenken.

Daarvan is het teruggekomen, omdat het bedrag sowieso teruggevoerd zou worden en dat we straks te wekeren moeten betalen, want dat was met de bedroeling vermoet ik.

Maar hij leemt een beetje de vlucht vooruit, hij wil daar niet aan gekoppeld worden.

[Transcript] DS Vandaag / Na heisa over pensioenextra's: hoeveel mag een parlements lid verdienen?

Is het ook misschien omdat zijn zoon vandaag premier is dat hij niet anders kan?
Ja, zijn zoon zit daar natuurlijk ook mee verveeld.
En de zoon is ook verplicht om de vader te verdedigen.
Dat is zo'n makkelijke situatie, dat begrijp ik allemaal.
Ja, hij verdedigde zijn vader dan ook.
Mijn vader is profondelijk beblezen
wanneer we zeggen dat het een fraude is.
Sommige journalisten zeggen dat het een fraude is, maar het is niet.
Dus moet de systeem reformen?
Moet de systeem voor de toekomst zijn,
beter online als andere systeem in ons land?
Maar natuurlijk niet.
Maar goed, dus Herman de Kro,
om hem toch een beetje te verdedigen,
was nu niet iemand die bekend stond als de grootste iemand die het voor het geld deed.
Normaal is het tot zijn, denk ik, 82ste politiek actief geweest.
Hij had recht op een zeer grote uitredingsvergoeding.
Dat zal iets van een half miljoen geweest zijn, vermoed ik.
Hij heeft hier niet opgenomen,
maar boom, dat is een beetje vestakbroeksak,
want zolang je die uitredingsvergoeding krijgt,
krijg je je pensio niet.
Ja, het gaat dan om de simbolwaarden daarvan.
Het is natuurlijk lang niet het eerste schandaal dat hier rond naar boven komt.
Het is eigenlijk een oudzeer dat tekes weer komt boven drijven.
Je hebt op verschillende manieren,
je hebt Zihamel-Kabakibi gehad,
tekes weer op het einde van een legislatuur uitredingsvergoeding,
moeten worden uitgekeerd, ontstaat daar commotie over,
je hebt de hele discussie over de partijfinanciering,
die tientallen miljoenen per jaar kost.
En waar partijen zwemmen in het geld er vast goed mee kopen,
door de sociale media mee platbombarderen.
En dat stoot de mensen,
want mensen hebben het ook niet zo gemakkelijk gehad voorbij jaren.
En dat bevestigde ook vooroordelen van greiers, poenbakkers, profiteurs, etc.
Ja, de zakkenvullers, dat is inderdaad een argument dat vaak klinkt op de straat,
maar hoeveel verdient en laat ons nu focussen op die parlementsleden?
Hoeveel verdienen die eigenlijk?
En ik zal maar speciaal voor jou hebben ik hier een documentje mee,
het statuut van het lied van de Kamer van Volksverteo.
Dus het basisvergoeding van een kamerlied met raagd per maand,
8472 euro en 16 cent exact.

[Transcript] DS Vandaag / Na heisa over pensioenextra's: hoeveel mag een parlements lid verdienen?

Ja, Bruto is dat.

Maar daar komt nog bij, en dat is wel een netto, een forfaitaire onkostenvergoeding van 2497 euro en 6 cent.

En hoe is die dan te besteden, zo gezegd, die onkostenvergoeding?

Onkosten?

Dat kan je serieus veel onkosten nemen.

Dat kan je serieus veel mee gaan eten.

Dat is vrij te besteden, je hoeft ook niet te bewijzen, want het is een forfaitaire onkosten nota.

Dat is redelijk excessief, vind ik.

Samen kom je dus aan.

Loon dat ver boven het modale uitstijgt.

Laten we het daarover duidelijk zijn.

Dat is natuurlijk goed verdiend, waarom moet dat zoveel zijn?

Nu ga ik Herman de Kroo toch niet zelf ziteren zeker.

Herman de Kroo heeft het ooit in Tengels gezegd,

if you pay peanuts you get monkeys.

Hier worden zeker geen peanuts betaald.

Wat hij bedoelt is dat er een parlementaire mandaat moet aantrekkelijk genoeg zijn om bekwamen, mensen aan te trekken, etc.

De vraag is op welk niveau moet je dat dan zetten, dat aantrekkelijk bedrag.

Je kunt dat vergelijken met andere parlementen, of dat ook met de privé kunnen gaan vergelijken in een soort benchmark.

Dat is ooit wel eens gebeurd,

maar dan in het Franse parlement, waar vergelijkbare bedragen worden betaald.

De eindconclusie daarvan was dat in België toch wel zeer wordt vergoed.

De basisloon komt ongeveer op hetzelfde neer.

Maar als je naast de onkostenvergoeding

ook nog eens de bijkomende surplusen rekent

die parlementseerding krijgen,

als we bijvoorbeeld ondervoorzitter zijn of commissievoorzitter,

dan zijn we toch wel over een rijkelijke vergoeding.

En dan zijn er nog eens van die zittpenningen

in raden van besturen en van die toestanden.

Zijn het vooral niet die dingen die dat beeld van die graiers versterken?

De cumulatie.

Bij die cumulatie kun je altijd bij afvragen

of die politici, al die functies,

nog op een ernstige manier kunnen combineren.

Inderdaad, er wordt wel verwacht

het volk vertegenwoordigd natuurlijk,

[Transcript] DS Vandaag / Na heisa over pensioenextra's: hoeveel mag een parlements lid verdienen?

maar ik kan me niet van de indruk om doen
dat die parlementsleden vaak gewoon
knopjes duur zijn om het hele onheerbidig te zeggen.
We moeten inderdaad willen vaststellen
dat in de praktijk er zo iets bestaat als een participatie
waarin parlementsleden in een kamer worden gedwongen
en om volgens een bepaalde partijlijn te stemmen,
zelf bepaalde momenten zelfs geen initiatief mogen nemen
omdat er daar akkoorden of binnen de mededrijf bijvoorbeeld over bestaan.
Zij controleren ook minder de regering dan van
en verwacht moet zouden worden.
Dus dan kun je ook wel, als je dat om die manier stelt,
kun je afvragen, zijn ze dan dat geld wel waard.
Ja, ja, ja, want dat kan je even goed monniken's gaan zetten
om er even goed monniken's gaan zetten, inderdaad.
Er zijn natuurlijk al heel wat schandalen geweest
zijn er in de afgelopen jaren al aanpassingen geweest aan dat loonbriefje?
Ja, er zijn inderdaad op verschillende manieren aanpassingen geweest
en vooral aan de uitredensvergoedingen en de pensioenen.
En dat was ook een telkens aanleiding van commo's
die ontstond over politici die vrijwillig opstappen uit het parlement
maar dan wel 300.000 euro erbij kregen
of andere die nog veel meer krijgen.
Wij krijgen niets als we zelf ons ontslag geven.
Voila, inderdaad.
Er is ook een kleine besparing van 5% in levering die zij doen
om de begroting bij de apparatuur helpen te houden.
Maar goed, daar zullen ze ook niet echt arm van worden.
Het probleem is een beetje dat er eigenlijk geen echte niveau is
om te zeggen van, kijk dit verdient nu een parlementsteam te verdienen.
De enige controle die erop is, is de kiezer.
De kiezer moet bij de verkiezingen maar zeggen
van, kijk dit was een goede parlementsteam
en dit een slecht eenoordeel.
Maar in de praktijkstelling hebben we er vast
dat kiezers niet noodzakelijk stemmen voor de mensen van wie je in het parlement kunt zien
als ze haar hart hebben gewerkt.
Je stelt ook vaak vast dat kiezers stemmen
op mensen die ze in een andere functie kennen, bijvoorbeeld als burgemeester
maar die in het parlement niet zoveel uitspoken.
Ja, partijvoorzitters die in andere functie hebben
maar wel betaald worden door de Kamer of het Frans Parlement.
Er bestaat wel een regeling waarbij politici en die onwetig afwezig waren

[Transcript] DS Vandaag / Na heisa over pensioenextra's: hoeveel mag een parlements lid verdienen?

die zich niet hebben van alles gelucht,
dat een deel van hun loon moeten inleveren als ze te weinig hebben gestemd.
Ze kunnen terugvallen tot 60 procent van hun loon.
Maar goed, dat is eigenlijk wel een regeling die gemakkelijk omzighen is.
Je moet gewoon dat kwartiertje of half uurtje in de week waarin er wordt gestemd
aanwezig zijn en het vol staat.
En begrijpt de politiek om terug te komen op dat pensioenschandaal
nu dit moment aan om het probleem aan te pakken
en in het probleembriefje nog eens onder de loop te nemen of gaan ze weer over naar...
Ja, er zijn voorstellen.
De recent stond nog in de krant 18 voorstellen van groenkamerlid Christophe Calvaux.
In het Gerakkoord staat ook een hele passage over de politieke vernieuwing.
Maar je ziet wel dat dat allemaal met lange tanden wordt aangevat
en mocht er wel echt aan twifelen of dat hier ooit nog iets van komt.
Deze reacties op wat Calvaux deze week zei waren ook behoorlijk lauw.
In de zin van, we moeten nog eens onderzoeken, maar eigenlijk hebben we ook geen tijd meer.
We zijn op iets meer dan een jaar voor de verkiezingen.
Op het einde van het jaar is het al helemaal hopeloos.
Dan begin de verkiezingscampagne en komt van deze delicten discussie ook dan ook niks meer.
Ja, ja.
En wat stelde Calvaux dan bijvoorbeeld voor?
Dat ging dan onder meer over het balansbaar maken van die onkostenvergoeding
of het inperken van de cumulatie tussen mandaat als parlemenslid en mandaat als burgemeester.
Vandaag mag je 150% verdienen van je loon als parlemenslid
als je dat combineert met een mandaat als burgemeester.
En we houdt dat dan beperkt tot 125 uur.
Zo zijn er een aantal voorstellen die zouden snoeien in de loonen van de politie.
Maar goed, je zei het al, ze schuiven het weer wat voor zich uit.
Zo blijf je dat natuurlijk doen.
Maar om hebben politici het zo moeilijk om iets strenger te zijn voor zichzelf?
Ja, als dit te veel is, wat is dan het wel het juiste niveau uit?
Zal dat altijd er veel zijn?
Het steekt natuurlijk wel dat zij zelf bepalen hoeveel zij verdienen.
Dat zou natuurlijk iedereen willen, ik wil dat ook.
Maar misschien moeten we er gewoon mee beginnen
om de behandeling van wat zij verdienen, gelijk te trekken met wat mensen verdienen.
Dus een onkostenvergoeding die onbelast is van per jaar 30.000 euro.
Dat heeft niemand buiten een politiek.
Ook CEO's hebben dat niet onbelast.
Dat betekent natuurlijk ook wel omgekeerd,
dat zij recht krijgen op een werkloosheidvergoeding.
Dan hebben ze die uitredingsvergoeding ook niet nodig.
Dus ik denk dat er daar wel een aantal schakelingen mogelijk zijn

[Transcript] DS Vandaag / Na heisa over pensioenextra's: hoeveel mag een parlements lid verdienen?

die het systeem beter te verdedigen maken.
Wim, we hadden het al over de portefeuille van de parlementsleden.
Maar ook de kast van de partijen is aardig gespeist.
Als zij ook al iedereen herkent
dat die partijfinanciering toch wel uit de hand is gelopen.
Maar er gebeurt niets aan.
Ja, dat is meer dan 75 miljoen per jaar in tussen zeker.
Terwijl er niet eens verkiezingen zijn.
Het is het zijverhoofd voor 22, maar geen eens verkiezingen in 22.
Inderdaad, politieke partijen besteden aan miljoenen campagnes
op sociale media, zelfs in Europa.
De top zijn allemaal belgische partijen, belgische politici
ongelofelijk die het meeste uitgeven.
En het wordt alleen maar erger ook.
Ja, dit systeem is ontstaan omdat mijn afval van
de onvrappjes die boven of onder tafel werden toegeschoven aan de politiek.
Die hebben geluid tot schandalen als Augusta in de jaren 90.
Maar nu belangen we wel in een ander systeem, in een ander uiterste.
Waarbij partijen per kiezer een bedrag krijgen.
Maar het totaal is zo hoog dat ze eigenlijk niet goed weten wat er mee te doen.
Het naraan sleutelen is altijd zeer gevoelig.
Een grote partij zal best kunnen leven met een halvering.
Maar dan wel in waarbij de kleine partijen ook halveren.
Maar die kleine partijen kan dat misschien niet overleven.
Dus dat is een heel gevoelig debat.
En ook dat is nog al moeilijk om dat nu nog af te kloppen.
Dit staat letterlijk in het regerakkoord aan de partijen financiering herzien.
Dat is echt te weinig of niets van in huis gekomen tot niet toe.
Oké, de commissie grondwijd gaat nog eens wat overzittingen houden.
Er is ook een burgerpanel opgestart dat tegen juni een rapport maakt
met voorzienen van gewone burgers.
Maar ook daar zullen de politici moeten zijn die de knoop doorhakken.
Ik denk dat men er aan mag aan twijfelen of ze dat doen in de aanloop naar de volgende
verkiezingen.
Zelfs wel beseffen ze dat dat echt niet houdbaar is.
Het is ook totaal uit de hand gelopen.
Nogtans, die grote politieke vernieuwing,
dat was een van de speerpunten van Vivaldi,
toen de regering werd voorgesteld aan,
ben je toch niet trouw aan het regerakkoord als je dat gewoon naast je legt?
Maar niet even, niet elke partij was daar even geredig in.
Groen was daar de grootste voorstander van.
Partijen als PSNMR waren er veel minder voor te vinden

[Transcript] DS Vandaag / Na heisa over pensioenextra's: hoeveel mag een parlements lid verdienen?

en zei ook niet dat ze niet erg vinden
dat dit nu wat moeilijker tot resultaten komt.
We luisteren even naar wat Christof Calvo en Bartuwever
onlangs nog los van elkaar over dit onderwerp
om te vertellen in de afspraak
nog voor het pensioenschandaal in de Kamer losbrak.
Moet je eens de eerste om te zeggen dat de belastingen zijn te hoog.
De staat is te fit om steuntrickers de lust te spelen.
Maar hij is zelf een steuntricker.
Hij is zelf eigenlijk een groot obstakel
voor het verminderen van de partijfjes.
Maar waarom?
Wat de kiezer heeft weggenomen
en heeft men eigenlijk via de belastingbetaler teruggenomen,
zo in Vivaldi is het die partijen zijn grote bedrijven,
hebben veel personeel.
De kiezer stond het niet meer toe
en ze hebben eigenlijk de overheidskraan opgedraaid.
Ik heb die naar waarheid nooit open gedraaid.
Ik denk de indexering is de beste manier om ze terug te draaien.
Calvo stemt daar consequent tegen, maar voert hij dan een grote show op.
Ik hoor Calvo naar Boucher wijzen,
de voorzitter van MR.
En Wever naar Calvo is er eigenlijk
iemand die bij dit slecht theater wat te winnen heeft.
Voor een partij die er een populistisch programma heeft,
is het echt waar een schenk uit van de goden.
Ze kunnen hier echt opteren, dus dat is duidelijk.
Ja, die populistische partijen,
dat zijn PVDA en Vlaams Belang,
vooral luister even naar wat ze over die graai cultuur
zeggen in het parlement.
Maar wat ze hebben bezig, vissen collega's,
het is gewoon een schande.
Hoe wilt je dat de mensen geen colère hebben
en ze hebben gelijk om colère te hebben?
Want het verschil is natuurlijk, collega's,
dat jullie allemaal die wetten stemmen,
dat de mensen langer moeten werken,
dat de mensen geen brugpensioen mogen hebben,
dat de mensen zo lage pensioen hebben.
Jullie stemmen dat allemaal, maar voor u zelf
in de pocket gewolen.

[Transcript] DS Vandaag / Na heisa over pensioenextra's: hoeveel mag een parlementslid verdienen?

C'est d'é goûtant.
Dit is alle fatsoen voorbij.
En als alle graaipartijen,
alle graaipartijen bij een volgende peiling blijven kelderen,
dan gaan die zich weer allemaal afvragen
en het zoveelste burgerpanel niet heeft geholpen
om de geloofwaardigheid in de politiek te herstellen.
Het systeem is rot.
Die zelfrijking, die graaicultuur,
één ding is duidelijk, het moet stoppen.
Wim, die maken er toch ook
gereedige gebruik van dat systeem, of niet?
Wat je bedoelt, misschien met de PVNDA
zeggen ze dat ze minder verdienen,
maar eigenlijk geven ze
hun geld weg aan de partij.
Iedereen staat het vrij om te doen
en zijn geld was te willen.
Tot slot, Wim, zal dit blijven hangen
in het stemhokje bij de verkiezingen volgend jaar, denk je?
Ik denk nu niet dat dit top of mind
zal zijn of blijven.
De toekomst kan me tegen spreken.
Het is zo meer iets als fanstof
dat in de achtergrond in de lucht blijft hangen
en dat iedereen vergiftigt.
Ja, oké.
Wim Winkermans, dankjewel.
Graag gedaan.
Dit was vandaag
de dagelijkse podcast van de standaard.
Bedankt voor het luisteren.
Volg ons op Spotify, Apple Podcast
of inderwelk ander podcastplatform.
In onze gratis FDS podcast
kan je niet alleen ons werk beluisteren
maar ook de beste podcasttips terugvinden.
Alle credits van de podcast die je net hoorde
vind je op standaard.be,
Schijne Streep Podcast.
En reageren kan via podcastadstandaard.be.